att redovisa för alla logiska slutanden, som förekomma i vetenskapen och livet, att man blottlägga dess motsvarighet. Vi äro övertygade, att denna lärobok skall fylla det länge kända tomrummet, och vi anbefalla den därför till uppmärksamhet vid seminarier och läroverk.

Pågrunden för kanske en del nyheter, som författaren ansett sig böra tillföra. Skillnad har gjorts mellan satz och condition. Vad som förr kallades conditions, kallas nu satz, och termen conditions har fått en annan betydelse. Det logiska slutandet har därigenom kunnat framställas mot fyra huvudmoti, slutanden från mening till mening, från falskhet till falskhet, från mening till falskhet och från falskhet till mening. Den äldre logiken kan som bekant endast erkänna slutanden från mening till mening. Vidare har det kategoriska conditionet fått ett ingripp ändrat, varigenom den kategoriska slutledningen kunnat få flera former. Även har den kategoriska slutledningens teori grundats på sätten att i en mix substituera en förutsättning för en annan med denna likartad.

Som tillägg följa under rubriken »Halter ur vetenskapslivet» dels några allmänna mum om kunskap och vetenskap, dels redogörelser för den logiska beviset och den logiska sannolikhetsbeviset. Även här möter man en del förfelaktigt framträdande nyheter.

J. E.

Berättelse för Lunds stifts 35:e folkskollärarmöte i Kristianstad den 28—30 juni 1911 har en utgivits av mötets sekreterare folkskolläraren *J. Norrk.* Ingemarsson i Kristianstad. Priset är 1 kr. 50 öre. Berättelsen innehåller de vid mötet hållna föredragen jämte föredragshållarnas personliga kvarstoden utförliga redogörelser för gjorda diskussioner m. m.

Berättelse över Östra Göta Lands folkskollärarmöte 9—11 juli 1911, utgiven av mötets sekreterare, folkskolläraren *Julius Ringberg*, har nu utkommit. I denna finnas intagna vid mötet hållna föredrag, en del in extenso, andra i kortare referat, samt för övrigt redogörelse för allt, som avhandlades vid mötet.

Nytt i bokhandeln.

Vy ut vägt! Kort i folkundervisning, utförligt programförslag och systematiskt redovisat för folk- och fortsättningsskolor av Ivan Ekholm. Sth., Albert Bonniers förlag. 50 öre.

Folkskolan utgiven av folkskollärarna G. Natal, sockenskolläraren A. Göteborg och folkskolläraren P. Ekstrand. Sth., P. A. Norstedt & söner förlag. Häft. 1 n. 2 à 25 öre, häft. 3—6 à 35 öre. Med varje häfte följer ett exemplar. Detta kostar till häft. 1 n. 2 à 6 öre, till häft. 3—6 à 25 öre. Klothbunet à 35 häft 9 öre. Sällskapsspelen med flyttbar, genomsyn papper och färgat glanspapper. Häft. 1 20 öre, häft. 2—4 à 25 öre. Musikalisk anvisningar för lärare 1 kr.

För hälsoma till Sveriges historia under sjuttonhundratalet av Wilh. Ekelund och Carl Grimberg. Sth., P. A. Norstedt & söner. 2 kr. 25 öre.

50 nya och lättspelade för harmonium eller orgel av L. Ang. Lundh. Kjöbenhavn, Wilhelm Hansens musikförlag. 1 kr. häftet.

Stat och kyrka. Historiska utkast av Harald Hjärne. Sth., Hugo Gebers förlag. 3 kr. 50 öre.

Nordisk Familjebok. Band XVII. Häft. 9 a. 20 à 1 kr.

Illustrerad läsebok för ung och gammal. Häft. 13—14.

FRIA ORD

Jordbrukets geometri.

I n:r 31 av Svensk Läraretidning förekommer en anmälan av »Jordbrukets geometri», som enligt undertecknads mening icke gör nämnda bok full rättvisa. Anmälaren förklarar, att författarens syfte att vända barnens tankar och håg till jordbruket och dess praktiskt-ekonomiska beräkningar samt sålunda främja den jordbrukets renässans, som börjat gry i vårt land, »alldeles icke torde i någon mera avsevärd mån nås genom Jordbrukets geometri». Man väntar finna skäl anförda för ett så kategoriskt påstående, men man får endast det beskedet, att »själva planläggningen öppet angives vara gjord alldeles i strid med de modernare principer, som nu allmänt tillämpas på läroboksförfattandets område». Tänk om det nu skulle vara så, att dessa moderna principer hittills i det stora hela alldeles förbisett att vända barnens tankar och håg till jordbruket och dess praktiskt ekonomiska beräkningar! Jag tror, att det är så med de flesta läroböcker i geometri för folkskolan. Jag blev därför mycket glad, då jag mottog direktör Larssons bok. Min första och enda anmärkning vid genomgnandet var, att exemplen möjligen voro för svåra för barnen. Väl såg jag, att författaren kastat över bord all den pedagogiska vishet, som gör läroboken till en handledning för läraren om själva sättet för lärostoffets behandling. För min del varslade detta, icke om bristande kännedom om utvecklingen på läroboksförfattandets område, utan i stället därom, att denne läroboksförfattare äntligen funnit, att åtminstone på geometriens område hör detta icke hemma i lärjungens övningsbok. Därom äro också de flesta lärare i »lantfolkskolorna» ense med honom. Det enda lärjungens bok behöver innehålla är just regeln för förfarandet såsom stöd för minnet.

Med barnen i folkskolans tredje klass gick jag under vårterminen igenom bokens första avdelning, och jag kan säga, att aldrig hava barnen visat ett sådant intresse för praktiskt ekonomiska beräkningar, som för de i denna bok förekommande exemplen. Flera utav dem löste exemplen i frivilligt hemarbete, innan de hunno genomgås i skolan. Varpå berodde detta? Därpå att även föräldrarna intresserade sig för denna bok så som för ingen, så långt min 28-åriga lärareerfarenhet sträcker sig.

Att en sådan lärobok verkligen skall i avsevärd mån vinna syftet att vända barnens tankar och håg till jordbruket och dess praktiskt ekonomiska beräkningar, är enligt min mening satt utom allt tvivel, och jag vill framföra mitt hjärtliga tack till honom för denna bok, som på ett särdeles förtjänstfullt sätt fyller ett behov på folkskolans område.

Tvååker den 28 aug. 1912.
J. R. Linder.

Den högt ärade insändarens funderingar om nyttan och lämpligheten av att kasta »över bord all den pedagogiska vishet», som enligt hans åsikt till förfång för framställningens klarhet tynger de nu brukliga läroböckerna i allmänhet och geometrien i synnerhet, uppfordra icke i och för sig till svaromål. Jag tvivlar icke ett ögonblick på att insändaren såsom gammal, erfaren lärare även med omskrivna arbete såsom lärobok kunnat vinna tillfredsställande resultat, men som bekant kan en mindre god lärobok i en skicklig lärares hand göra en jämförelsevis god tjänst, varav dock ingalunda framgår, att en sådan lärobok är att föredraga. Då så är förhållandet, letar jag förgäves efter något bevis för insändarens påstående, att jag icke gjort nämnda bok »full rättvisa». Hr L. framhåller visserligen sin erfarenhet, »att aldrig hava barnen visat ett sådant intresse för praktiskt ekonomiska beräkningar, som för de i denna bok förekommande exemplen». Men en del av dessa exempels beskaffenhet har just undertecknad framhållit såsom bokens egentliga styrka.

Sådan hr Larssons bok nu framträder — hette det i anmälan — är det närmast de vederhäftiga uppgifterna till kostnadsberäkningar o. d. vid diverse lantbruksgöromål samt ett flertal övningar från exempelsamlingen, som göra, att boken kan anbefallas i lärares och lärarinnors åtanke såsom hjälp för dem vid *valet av lämpliga räkneexempel från vår modernärings område. Så använd har den ock, enligt vad jag försport, blivit med fördel tagen i bruk vid geometri- och räkneundervisningen i lantfolkskolorna.*

Den med anmälan själv vederlagda anmärkningen tager jag därför med ro. »Jordbrukets renässans» skulle förvisso, långt innan omskrivna bok ens påtänkts, ha »börjat gry i vårt land», om »praktiskt-ekonomiska» beräkningar ensamt kunnat en sådan kraftig verkan åstadkomma, ty en var intresserad lärare utan undantag anknyter sin undervisning i om möjligt *samtliga* ämnen till sådant, som ligger inom barnens erfarenhetsområde, alltså i lantfolkskolorna *även* exempel från vår modernäring. Men tydligen har det myckna talet om foderenheter, gödslingsförsök, skördevärden m. m. dylikt, som i allmänhet hittills icke förekommit i folkskolans geometrier, haft den verkan, att de brister, arbetet påtagligen har, blivit av insändaren förbisedda.

C. N. H—d.

Flodkvist-Karlsvens Anmärkningsbok.

En fråga till dem det vederbör.

Är 1909 utkom den av svensklärarna av uppskattade anmärkningsboken i en ny, förbättrad upplaga med gedigna och upplysande framställningar på de för anmärkningar utsatta sidorna, varigenom skriftlig belägg vid flyttning till annat skolområde blev det lättare. Är 1909 utkom boken i ny upp-